

BF programmeringsafspraken / oordeelsvormende vergadering mei 2024

De fractie van BF zal tégen de programmeringsafspraken stemmen en wel om volgende redenen:

De belangrijkste is dat:

- 1) Deze coalitie heeft afgesproken dat er geen windbeleid zou worden vastgesteld in deze collegeperiode. In de programmeringsafspraken leggen we ons als gemeente vast op het windproject De Lutte door de zin dat de gemeenten en provincie GEZAMENLIJK VERANTWOORDELIJK ZIJN VOOR DE REALISATIE VAN DE GEMAAKTE AFSPRAKEN (!). Door deze passage worden wij deel van de afspraken rondom het windproject in De Lutte en dat is windbeleid.
En verder.....
- 2) De verwachte opbrengst van max 75 GWh kan volgens ons niet vastgelegd worden zolang de landelijke normen niet bekend en vastgesteld zijn en dat is pas midden 2025.
- 3) Ook de procedure van de provincie is nog niet zo ver. Volgens het oordeel van de commissie voor de milieueffectrapportage moet nog op 3 punten betere onderbouwing komen van de provinciale Omgevings Effect Rapportage.
- 4) Dan staat in de programma-afspraken dat Provinciale Staten en de Gemeenteraad de ambitie en de kaders vaststellen in de Regionale Energie Strategie (RES). De RES wordt telkens als basis genomen om alle vervolgstappen te rechtvaardigen. BF vindt dat de RES geen juridisch basis hiervoor is en ook niet mag en kan zijn. Overigens staat ook in de RES procesafspraken *"dat de regionale koers juridisch niet bindend is"*.
Maar ook het college gaat in haar voorstel bij punt 1.5 weer uit van de gewenste verhouding 60% wind en 40% zon. Het hele voorstel ademt overigens de sfeer uit van wat de provincie wil en laat weinig ruimte tot wat anders toe. Sterker nog, als je kijkt op Provinciaal niveau dan wordt met deze programmeringsafspraken al invulling gegeven aan de verhouding 60/40. Hiermee loopt de Provincie vooruit op de RES 2.0 die door de gemeenteraden nog moet worden vastgesteld, want wij worden hieraan al wel juridisch gebonden en ook worden de programmeringsafspraken opgenomen in de provinciale stukken (PPE en verordening), die overigens pas ná de zomervakantie worden vastgesteld. Dus vanwaar de haast?
En waarom zou dit voorstel niet voor participatie in aanmerking kunnen komen? In ieder geval is er, behalve het inspreken, géén participatie en dat vinden wij zeer ongewenst!
- 5) Er staat in de programmeringsafspraken ook dat de gemeenteraad binnen de gemeentegrenzen zoekgebieden kan aanwijzen. Ook hierbij wordt verwezen naar gemaakte afspraken in de RES, in onze ogen dus onterecht, omdat indertijd bij het vaststellen van de RES 1.0 gesteld werd dat de zoekgebieden geen onderdeel vormden van dit besluit. En toch wordt ook hier telkens op terug gekomen.
Losser heeft -zowel in een zienswijze als in een eerdere brief van augustus 2022- aangegeven de zoeklocatie Overdinkel niet wenselijk te vinden. In die brief werd ook gesteld (je kunt dit als kader zien) om van de zoeklocatie Overdinkel af te zien om overconcentratie van duurzame energieproductie op 1 plek te voorkomen, dit op ruimtelijke gronden, maar ook omdat draagvlak voor de energietransitie daardoor onder druk komt te staan.
Daar is géén reactie op gekomen van de provincie!

Deze brief sloot overigens ook aan op wat we in de omgevingsvisie hebben vastgelegd over windenergie en waar wordt opgemerkt dat in het provinciale beleid kansrijke zoekgebieden voor windenergie zijn aangewezen, maar op voorhand de gemeente Losser het onwenselijk acht het zoekgebied Overdinkel in de (nieuwe) provinciale Omgevingsvisie op te nemen (kader).

In het collegevoorstel wordt hier onder punt 1.3 en 1.4 dan ook terecht aan gerefereerd.

Wat wij missen is een harde toezegging op schrift van de provincie dat Overdinkel geschrapt wordt als zoeklocatie tot 2050.

6) Verder hebben wij problemen met het feit dat:

- De afspraken niet kunnen worden geamendeerd.
- De afspraken maar tot 2030 lopen (afpraak uit het klimaatakkoord en RES termijn) en de afspraken elke 2 jaar -indien nodig- worden herzien, al is hier in Losser de voorwaarde bij gezet dat dit met wederzijdse instemming moet gebeuren. Maar.....bij het niet halen van de 2 TWh in Overijssel is onduidelijk hoe de provincie zal omgaan met de programma-afspraken. Dan begint dus het hele verhaal weer opnieuw. Dus onzekerheid alom.

-En -last but not least- **het gebruik van het begrip "schaarste"**, een lastig begrip: Allereerst staat de uitleg in de inleiding van de schaarste volgens ons haaks op de passage over "bevoegd gezag windenergie". Graag verduidelijking! Wij vragen ons ook af of bij deze programmeringsafspraken (vallend onder het publieke recht) de term "schaarste", nl het creëren van schaarse ruimte voor aanvragen van vergunningen voor windturbines in dit verband juridisch houdbaar is, gezien jurisprudentie die voorligt en de voorwaarden die daaraan verbonden zijn (o.a. het gelijkheidsbeginsel).

En laten we helder zijn, al lijkt het er op dat de provincie het aantal windturbines wil inperken – de term schaarste doet daaraan denken – het is slechts bedoeld om meer snelheid te krijgen in het vastleggen van zoeklocaties en doelen en dit in de provinciale stukken vast te leggen.

En dan over een nee tegen dit voorstel.

Als we géén programmeringsafspraken vaststellen wat dan? Wat zijn dan de risico's? Overigens zouden wij niet de enige gemeente zijn. Dinkelland, Oldenzaal, Wierden en Enschede doen dat ook niet en bij veel gemeenten is nog onduidelijk wat ze gaan doen.

De Provincie heeft bij monde van dhr. de Bree ook gesteld dat "*bij de behandeling van initiatieven in gemeenten zonder programmeringsafspraken zoveel als mogelijk rekening gehouden wordt met de lokale kaders*". En die hebben we.

Naast de net genoemd, zoals onder meer de omgevingsvisie, ook:

- Verplichte participatie - geamendeerd december 2023.

- Bindend advies gemeenteraad bij "oprichten of uitbreiden

- van een installatie voor opwek duurzame energie" -geamendeerd december 2023.

De zoeklocatie Overdinkel is net al uitvoering aan de orde geweest. Bovendien is daar volgens ons ook niet voldoende ruimte.

De programmeringsafspraken zouden ook nodig zijn om te voorkomen dat er meer dan 4 windturbines in De Lutte komen. Maar volgens ons is deze locatie slechts

geschikt voor maximaal 3 of 4 windturbines, waarbij de 4^e turbine vanwege de locatie nabij het douanekantoor allerm minst zeker is.

Tenslotte moet ons nog van het hart dat in de hele energietransitie -en dat geldt zeker voor de grootschalige opwek van windenergie- voortdurend de spelregels worden gewijzigd, ook door de provincie. Daarnaast onze vragen door Ministerie en provincie niet, niet volledig of vaag worden beantwoord, er geen echte helderheid komt over welke normen leidend zijn (landelijke, provinciale, lokale) en blijkbaar koste wat koste zaken doorgedrukt moeten worden, ondanks alle twijfels die er zijn. De rol van de raad is verworpen tot tekenen bij het kruisje. De wijze waarop de provincie aangeeft dat als een gemeente niet tekent je onder het restgebied gaat vallen en a.h.w. overal windturbines geplaatst kunnen worden voelt als chantage. Daar kunnen we niet goed tegen. We hoeven ons dan ook niet meer af te vragen hoe het toch al broze vertrouwen in de politiek nog meer afbrokkelt. Noubijv. hierdoor.

Kortom: We hebben argumenten aangedragen, risico's en kanttekeningen benoemd en zijn dus tot de afweging gekomen dat BF dit voorstel niet zal steunen.

BF programmeringsafspraken raad 9 juli 2024

We hebben de vorige keer uitvoerig argumenten aangedragen, risico's en kanttekeningen benoemd en zullen dat niet allemaal herhalen, maar ons beperken tot enkele.

De belangrijkste, dat zeiden we de vorige keer ook, is dat in de programmeringsafspraken staat dat de gemeente Losser en provincie GEZAMENLIJK VERANTWOORDELIJK ZIJN VOOR DE REALISATIE VAN DE GEMAAKTE AFSPRAKEN (!). Door deze passage worden wij deel van de afspraken rondom de realisatie van het windproject in De Lutte en wij zijn tegen windturbines en willen daar niet aan meewerken.

Daarnaast lopen de afspraken maar tot 2030 en de afspraken worden elke 2 jaar - indien nodig- herzien. En al is hier in Losser de voorwaarde bij gezet dat dit met wederzijdse instemming moet gebeuren, bij het niet halen van de 2 TWh in Overijssel is onduidelijk hoe de provincie zal omgaan met de programma-afspraken. Dan begint dus het hele verhaal weer opnieuw.

Over het gebruik van het begrip "schaarse ruimte" dat de provincie wil creëren met deze programmeringsafspraken hebben wij al gezegd dat het nog maar de vraag is of dit juridisch houdbaar is, gezien jurisprudentie die voorligt en de voorwaarden die daaraan verbonden zijn (het (formele) gelijkheidsbeginsel waaruit voortvloeit dat de kans op een recht voor geïnteresseerden even groot moet worden gemaakt. Daarvoor is een transparante procedure nodig waarin gelijke kansen worden geboden om mee te dingen) waar ieder geval in Losser niet aan voldaan wordt.

Dat de provincie ons onder druk zet, of zeg maar chanteert, door te stellen dat daarmee de zoeklocatie Overdinkel buiten beeld is, is niet alleen boterzacht, maar wordt ook weersproken door hun eigen antwoord op een van onze vragen uit ons bezwaar/zienswijze op de provinciale plannen, nl.:

Burgerforum

Samenvatting zienswijze: De RES kan niet gebruikt worden als basis voor beleid

Indiener geeft aan dat de RES 1.0 niet gebruikt kan worden als basis voor verder beleid.

Reactie

Het PPE is een uitwerking van de kaders die door Provinciale Staten zijn/worden vastgesteld in de Omgevingsvisie en -verordening. Het beschrijft het provinciaal belang als bevoegd gezag voor windprojecten tussen de 5-100 MW (volgens artikel 9f Elektriciteitswet 1998).

Samenvatting zienswijze: verzoek herstellen grenzen Nationaal Landschap

Indiener verzoekt om de oude grenzen van het Nationaal Landschap Noordoost-Twente te herstellen. Indiener verzoekt om de locatie Overdinkel uit de Omgevingsverordening te halen.

Reactie

Provinciale Staten hebben op 27 januari 2021 (zie [statenvoorstel](#)) op verzoek van gemeenten in Noordoost-Twente de Omgevingsverordening aangepast en daarin de door de gemeenteraden voorgestelde zoekgebieden opgenomen. De aanleiding daarvoor is een aantal initiatieven voor wind die 'van onderop' gekomen zijn. De gemeenten in Noordoost-Twente hebben onder andere in voorbereiding op de Regionale Energiestrategie Twente participatieprocessen doorlopen en hebben HNS Landschapsarchitecten onderzoek laten doen naar de geschikte plekken voor windturbines. Wij zien geen ruimtelijke argumentatie om Provinciale Staten te verzoeken de zoekgebieden van uw gemeente uit de Omgevingsverordening te halen.

De Programmeringsafspraken worden onderdeel van de provinciale stukken en de zoeklocaties worden dus opgenomen in de omgevingsverordening. Het windproject in De Lutte komt er omdat de grenzen van het Nationaal Landschap zijn opgeschoven en zoeklocatie Overdinkel blijft ook staan omdat die uit het HNS onderzoek is gekomen, dus simpelweg omdat de toenmalige coalitie en het toenmalige college (i.c. wethouder Van Essen en Nijhuis) hier hun handtekening onder hebben gezet.

Kortom: Wij blijven bij ons standpunt en zullen tégen de programmeringsafspraken stemmen.

En laten we ook niet vergeten dat windturbines er niet kunnen komen als grondeigenaren hun grond niet beschikbaar stellen en overeenkomsten aangaan met projectontwikkelaars van windturbines.

BF programmeringsafspraken / oordeelsvormende vergadering

De fractie van BF zal tégen de programmeringsafspraken stemmen en wel om volgende redenen:

De belangrijkste is dat:

- 7) Deze coalitie heeft afgesproken dat er geen windbeleid zou worden vastgesteld in deze collegeperiode. In de programmeringsafspraken leggen we ons als gemeente vast op het windproject De Lutte door de zin dat de gemeenten en provincie GEZAMENLIJK VERANTWOORDELIJK ZIJN VOOR DE REALISATIE VAN DE GEMAAKTE AFSPRAKEN (!). Door deze passage worden wij deel van de afspraken rondom het windproject in De Lutte en dat is windbeleid. En verder.....

- 8) De verwachte opbrengst van max 75 GWh kan volgens ons niet vastgelegd worden zolang de landelijke normen niet bekend en vastgesteld zijn en dat is pas midden 2025.
- 9) Ook de procedure van de provincie is nog niet zo ver. Volgens het oordeel van de commissie voor de milieueffectrapportage moet nog op 3 punten betere onderbouwing komen van de provinciale Omgevings Effect Rapportage.
- 10) Dan staat in de programma-afspraken dat Provinciale Staten en de Gemeenteraad de ambitie en de kaders vaststellen in de Regionale Energie Strategie (RES). De RES wordt telkens als basis genomen om alle vervolgstappen te rechtvaardigen. BF vindt dat de RES geen juridisch basis hiervoor is en ook niet mag en kan zijn. Overigens staat ook in de RES procesafspraken *"dat de regionale koers juridisch niet bindend is"*. Maar ook het college gaat in haar voorstel bij punt 1.5 weer uit van de gewenste verhouding 60% wind en 40% zon. Het hele voorstel ademt overigens de sfeer uit van wat de provincie wil en laat weinig ruimte tot wat anders toe. Sterker nog, als je kijkt op Provinciaal niveau dan wordt met deze programmeringsafspraken al invulling gegeven aan de verhouding 60/40. Hiermee loopt de Provincie vooruit op de RES 2.0 die door de gemeenteraden nog moet worden vastgesteld, want wij worden hieraan al wel juridisch gebonden en ook worden de programmeringsafspraken opgenomen in de provinciale stukken (PPE en verordening), die overigens pas ná de zomervakantie worden vastgesteld. Dus vanwaar de haast? En waarom zou dit voorstel niet voor participatie in aanmerking kunnen komen? In ieder geval is er, behalve het inspreken, géén participatie en dat vinden wij zeer ongewenst!
- 11) Er staat in de programmeringsafspraken ook dat de gemeenteraad binnen de gemeentegrenzen zoekgebieden kan aanwijzen. Ook hierbij wordt verwezen naar gemaakte afspraken in de RES, in onze ogen dus onterecht, omdat indertijd bij het vaststellen van de RES 1.0 gesteld werd dat de zoekgebieden geen onderdeel vormden van dit besluit. En toch wordt ook hier telkens op terug gekomen. Losser heeft -zowel in een zienswijze als in een eerdere brief van augustus 2022- aangegeven de zoeklocatie Overdinkel niet wenselijk te vinden. In die brief werd ook gesteld (je kunt dit als kader zien) om van de zoeklocatie Overdinkel af te zien om overconcentratie van duurzame energieproductie op 1 plek te voorkomen, dit op ruimtelijke gronden, maar ook omdat draagvlak voor de energietransitie daardoor onder druk komt te staan. Daar is géén reactie op gekomen van de provincie!

Deze brief sloot overigens ook aan op wat we in de omgevingsvisie hebben vastgelegd over windenergie en waar wordt opgemerkt dat in het provinciale beleid kansrijke zoekgebieden voor windenergie zijn aangewezen, maar op voorhand de gemeente Losser het onwenselijk acht het zoekgebied Overdinkel in de (nieuwe) provinciale Omgevingsvisie op te nemen (kader). In het collegevoorstel wordt hier onder punt 1.3 en 1.4 dan ook terecht aan gerefereerd.

Wat wij missen is een harde toezegging op schrift van de provincie dat Overdinkel geschrapt wordt als zoeklocatie tot 2050.

- 12) Verder hebben wij problemen met het feit dat:
- De afspraken niet kunnen worden geamendeerd.
 - De afspraken maar tot 2030 lopen (afpraak uit het klimaatakkoord en RES termijn) en de afspraken elke 2 jaar -indien nodig- worden herzien, al is hier in

Lossen de voorwaarde bij gezet dat dit met wederzijdse instemming moet gebeuren. Maar.....bij het niet halen van de 2 TWh in Overijssel is onduidelijk hoe de provincie zal omgaan met de programma-afspraken. Dan begint dus het hele verhaal weer opnieuw. Dus onzekerheid alom.

-En -last but not least- **het gebruik van het begrip "schaarste"**, een lastig begrip: Allereerst staat de uitleg in de inleiding van de schaarste volgens ons haaks op de passage over "bevoegd gezag windenergie". Graag verduidelijking! Wij vragen ons ook af of bij deze programmeringsafspraken (vallend onder het publieke recht) de term "schaarste", nl het creëren van schaarse ruimte voor aanvragen van vergunningen voor windturbines in dit verband juridisch houdbaar is, gezien jurisprudentie die voorligt en de voorwaarden die daaraan verbonden zijn (o.a. het gelijkheidsbeginsel).

En laten we helder zijn, al lijkt het er op dat de provincie het aantal windturbines wil inperken – de term schaarste doet daaraan denken – het is slechts bedoeld om meer snelheid te krijgen in het vastleggen van zoeklocaties en doelen en dit in de provinciale stukken vast te leggen.

En dan over een nee tegen dit voorstel.

Als we géén programmeringsafspraken vaststellen wat dan? Wat zijn dan de risico's? Overigens zouden wij niet de enige gemeente zijn. Dinkelland, Oldenzaal, Wierden en Enschede doen dat ook niet en bij veel gemeenten is nog onduidelijk wat ze gaan doen.

De Provincie heeft bij monde van dhr. de Bree ook gesteld dat "*bij de behandeling van initiatieven in gemeenten zonder programmeringsafspraken zoveel als mogelijk rekening gehouden wordt met de lokale kaders*". En die hebben we.

Naast de net genoemd, zoals onder meer de omgevingsvisie, ook:

- Verplichte participatie - geamendeerd december 2023.
- Bindend advies gemeenteraad bij "oprichten of uitbreiden van een installatie voor opwek duurzame energie" -geamendeerd december 2023.

De zoeklocatie Overdinkel is net al uitvoering aan de orde geweest. Bovendien is daar volgens ons ook niet voldoende ruimte.

De programmeringsafspraken zouden ook nodig zijn om te voorkomen dat er meer dan 4 windturbines in De Lutte komen. Maar volgens ons is deze locatie slechts geschikt voor maximaal 3 of 4 windturbines, waarbij de 4^e turbine vanwege de locatie nabij het douanekantoor allerm minst zeker is.

Tenslotte moet ons nog van het hart dat in de hele energietransitie -en dat geldt zeker voor de grootschalige opwek van windenergie- voortdurend de spelregels worden gewijzigd, ook door de provincie. Daarnaast onze vragen door Ministerie en provincie niet, niet volledig of vaag worden beantwoord, er geen echte helderheid komt over welke normen leidend zijn (landelijke, provinciale, lokale) en blijkbaar koste wat koste zaken doorgedrukt moeten worden, ondanks alle twijfels die er zijn. De rol van de raad is verworpen tot tekenen bij het kruisje. De wijze waarop de provincie aangeeft dat als een gemeente niet tekent je onder het restgebied gaat vallen en a.h.w. overal windturbines geplaatst kunnen worden voelt als chantage. Daar kunnen we niet goed tegen. We hoeven ons dan ook niet meer af te vragen hoe het toch al broze vertrouwen in de politiek nog meer afbrokkelt. Noubijv. hierdoor.

Kortom: We hebben argumenten aangedragen, risico's en kanttekeningen benoemd en zijn dus tot de afweging gekomen dat BF dit voorstel niet zal steunen.
